

Nepredplaćeni se dopisi ne tiskaju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 svr. svaki redak. Oglasi od 5 redaka stoje 60 svr., za svaki redak više 5 svr.; ili u slučaju opetavanja uz pogodbe za upravitelja. Novci se šalju političkom naplatnikom (nasreću postale) na administraciju „Naše Sloge“ Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje za vrijeme, neka to javi odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvazna naplate: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Sloga rasta mala stvar, a sloga sve pokriva“. Nar. Pos.

Iskazi svakog četvrtka sa cizlom arka.

Dopisi se vraćaju ako se i nećakaju.

Nebijelgovani listovi se neprimaju. Predplata u političkom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2; i 2 za pol godine. Istan carevine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 svr.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Caritatis br. 25

Poziv na predplatu.

Ovim mjesecom počela je predplata na „Našu Slogu“ za godinu 1890. Tom prilikom postivljemo sve naše čitatelje, da se iznova i na vrijeme na naš list predplate, da tako uzmognemo već na početku godine znati na čemu smo.

Sve one, koji nisu još do sada s nami poravnali svoga računa, molimo najozbiljnije, da to čim prije učiniti izvole.

Ufamo se, da će nam ostati vjerni svi dosadašnji predplatnici, koji su nas u našem teškom poduzeću svojski podupirali. Oni, koji nisu voljni točno lista plaćati, neka nam to odmah jave, da njim list obustavimo, da tako nebuđe kasnije neprikladnih nam ni njim.

„Naša Sloga“ stoji na godinu za imućnije for. 5 a za seljake for. 2. Napol godine polovicu gornjih cijena.

Izpod ove cijene nemožemo dati nikomu lista. Tko je više zaostao iza platom neće više dobiti lista.

Uprava „Naše Sloge“.

Česko-njemački dogovori.

Dne 4. t. mj. sastali se u Beču na poziv ministra predsjednika grofa Taaffe-a pouzdanci česke i njemačkoga naroda iz kraljevine Češke, da predložu svaki svoje tegobe i težnje, te da se izmire. Već se je do sada opetovno kušalo u Pragu izmiriti obo narodnosti stanujuće u drevnoj kraljevini Češkoj, nu svi pokušaji i sva popuštanja s česke strane razbila se o tvrdokornost njemačkih liberalaca. Sada je preuzeo ulogu izmirenja sam ministar predsjednik, i to, kako se kaže, na želju samoga cesara i kralja Frana Josipa.

Kako je poznato, izstupili su zastupnici njemačkoga naroda iz domaćega sabora u predzadnjem zasjedanju, a birani iznova prošle godine, nehtjeđoše više stupiti u sabor. To je dalo povoda bečkoj vladi, da pokuša pod neposrednim uplivom ministra predsjednika, nebili joj pošlo za rukom izmiriti dvie narodnosti najbogatije kraljevine austrijske.

Dogovori traju već desetak dana, no da li je postignuto kakvo sporazumljenje i u čemu, nije nam poznato, jer se sve drži vrlo tajno. Toliko je ipak poznato, da stavljaju Niemci kano glavne uvjete izmirenja: 1. da se proglaši njemački jezik kao poslovni i državni jezik, 2. da se ustrojio posebno vrhovno sudište za Niemce u Češkoj, 3. da se uvede čisto njemačka sudišta u njemačkih kotarili i da se ukine poznatu naredbu ministra Pražaka o ravnopravnosti českega jezika sa njemačkim. Kako je razvidno iz ovih zahtjeva, traže Niemci, da njim se povrta sve one povlastice, koje su uživali pod ustavovjernimi ministarstvi; oni zahtjevaju dapače i novih povlastica, oni hoće, da se Čehom oduzme i ono malo prava, koje su im izvojevali teškom

borbom odkad stupiše u carevinsko vieće.

Nastaje pitanje: hoće li vlada, mogu li Česi pristati na te neopravdane zahtjeve njemačkih kolovodja u Češkoj? Samoj vladi bilo bi valjda povoljno, da se izmire obo narodnosti bilo pod kojimi uvjeti, jer neima dvojbe, da je ona više sklona Niemcem nego li Čehom, premda ju ovi do sada u domaćem saboru i na carevinskom vieću požrtvorno i samozatajno podupirahu. Al što će na to pouzdanci česka naroda? Ovi su u veoma teškom položaju. Na dogovorih nesudjeluju naime Mladočesi, koji zašupaju u domaćem saboru većinu seoskoga pučanstva. Na dogovore došli su dakle sami Staročesi i to, kako njim punim pravom predbacuju mladočeski listovi, bez ikakvoga narodnoga programa. Mladočesi bili bi naime zahtjevali, da se na tih dogovorih razpravlja o českom državnom pravu; o sjedinjenju Češke sa Moravskom i Šlezijom, o autonomiji kraljevine Češke, o krunisanju česka kralja itd., a sve to napustili su Staročesi, da prokreće put željenomu izmirenju. Česi odrekohu se dakle svojih životnih pitanja, a Niemci traže, da njim se otme i ono malo, što uživaju. Hoće li dakle oni i dalje poći pa predati se Niemcem na milost i nemilost? Iskreno govoreći, mi se bojimo, da Staročesi neće imati toliko sile i odvažnosti, a da bi se mogli uspješno oprieti pritiškom mjerodavnih krugova, a to tim manje, što se Niemci groze, da će izstupiti i iz carevinskoga vieća ostanu li ovi dogovori bez uspjeha.

Staročeski prvaci stoje dakle pred vrlo ozbiljnom alternativom: popustiti do skrajnosti, zadovoljiti naime Niemcem, vladi i mjerodavnim krugovom, ili vratiti se kući neobavljanim poslom. U prvom slučaju postali bi za svaki daljnji javni rad kod kuće nemogućni, jer bi njim Mladočesi podkopali još nehtjeđoše više stupiti u sabor. To je dalo povoda bečkoj vladi, da pokuša pod neposrednim uplivom ministra predsjednika, nebili joj pošlo za rukom izmiriti dvie narodnosti najbogatije kraljevine austrijske.

Hoće li dakle u takvih okolnostih uspjeti rečeni dogovori? Mi sudimo, da neće.

Iz carevinskoga vieća.

U zadnjih brojevih prihvatimo govor narodnoga zastupnika dr. Dinka Vitezića, izrečen u carevinskom vieću dne 18. decembra pr. godine prigodom glavne rasprave o vladinoj osnovi „o pomorskom pravilniku“, a danas donahmo predloge i ispravke podnesene ka pojedinih paragrafa od istoga zastupnika prigodom podobne rasprave o istom predmetu.

Tako je zastupnik dr. Vitezić kod § 3. obrazložio i stavio sljedeći svoj predlog:

„Kao što sam već imao čast spomenuti u glavnoj raspravi, jesam toga mišljenja, da podstizmi nespadaju među častnike. Naprotiv imalo bi se po mojem sudu pomorsko kadete među častnike uvrstiti. Nadalje moram primijetiti, da neima u § 3. spomene o pilotih. Pravo je doduše, da se ove uzimlje samo u potrebi, no imade brodova, koji ih neprestano trebaju, to su Loydovi parobrodi. Radi tega je svakako potrebno, da se nostromu, ako i biva samo privremeno namješćen, dosudi stanovito mjesto. Stavljam dakle § 3. sljedeći izpravak“ (čita):

U trećem redu poslije riječi „častnici broda“ neka se umetne riječ „podčastnici broda“; u trećem redu dozdno ima se mjesto riječi „nostromi“ metnuti riječi „kadeti“, napokon neka se paragrafu dometnu riječi: „podčastnici broda jesu nostromi i piloti“ § 3. glasio bi usljed toga ovako (čita):

„U smislu toga zakona spadaju k mornarici broda izuzam kapetana i častnici broda (podčastnici broda) i sve ostale osobe, koje valja po § 26. zakona od dne 7. maja 1879. o registraciji trgovačkih brodova D. Z. I. br. 65 u robu upisati:

I. Častnici broda jesu: krmilari (tenenti), kadeti, mašinisti broca, liečniči broda.

II. Podčastnici broda jesu: nostromi, piloti.“

Pošto su govorili proti tomu predlogu: vladin zastupnik Becher i zastupnik dr. Klaić, reče opet zastupnik Vitezić na obranu svoga predloga sljedeće:

„Da obrazložim kako nije moj predlog tako neosnovan, vraćam pozornost gospode na § 66. talijanskoga pomorskoga prava, u kojem se navajda nostrome i pilote kao podčastnike broda.“ Pošto se pako nelazi ništa mornarica u najužem doticaju sa talijanskom, uveden je taj običaj obćenito kod nas, te bijaše svrha mog predloga samo ta, da se ono uzakoni, što je jur u običaju. To sam hotio očitovati.“

Kod § 7. vladine osnove o pomorskom pravilniku reče zastupnik dr. Vitezić: „Obzirom na red usposobljenja, što no bi se imao kod polaganja izpita zadobiti, da se postigne čast zapovjednika daleko obalno plovište, ili krmilara, ili zapovjednika daleke plovište ili mašiniste broda, jesu u vladinoj osnovi razni izrazi navedeni. Tako n. pr. glasi u § 9. slovo b: „konačni ispit položili su“. Kod slova e stoji: „zadovoljavajuće položenje izpita“.

U § 10. slovo b stoji: „po položenom konačnom ispit“.

Kod slova d istoga paragrafa stoji: „dobrim uspjehom položen ispit krmilara“.

U § 11. stoji: „zadovoljavajuće položenje izpita“, isto tako u § 12. slovo c.

U odboru nastala bijaše dvojba, dali je potrebita različita kvalifikacija ako se već rabi toli različite klasifikacije. Da se izbjegne toj dvojbi, bijaše ustanovljeno, da se metne u sve te paragrafe jednostavno: „sa uspjehom položen ispit“.

No kad se je to dogodilo, bijaše jur glasovano o § 7. gdje se spominju svojstva kadeta; tamo stoji (čita):

„Da se postigne svojstva kadeta, potrebno je položiti konačni ispit na kojoj nautičkoj školi, koja izdaje za državu valjane svjedočbe“.

Da se uvedu u suglasje sve te ustanove, predsjedem, da se promjeni § 7. te da glasi ovako (čita):

„Za postignute svojstva kadeta potrebno je položenje konačnoga izpita sa uspjehom na kojoj nautičkoj školi, koja je ovlaštena po državi izdavati svjedočbe.“ (Dobro! na desnici).

(Pošto je preporučio ovu promjenu § 7. isti izvjestitelj barun Madkerny, bijaše većinom glasova prihvaćena). (Sljedeći će).

Pogled po svijetu.

Trst, dne 15. jenera 1890.

Austro-Ugarska: Carevinsko vieće sastati će se oko 25. t. mj. da nastavi svoje sjednice prekinute pred božićnimi blagdani.

Česko-njemački dogovori u Beču napreduju vrlo sporo. Koliko se čuje, nisu njemački pouzdanci zadovoljni s dosadašnjim uspjehom u pitanju jezika. Vlada da se drži stanovišta svoje naredbe o jeziku od god. 1880, a sve što su Niemci proti njoj naveli, oprovrgnuto da je najodlučnije od ministra pravosudja.

Česki zemaljski sabor sastati će se opet na kratko zasjedanje, da dozvoli zemaljskomu odboru kredit za buduću zemaljsku izložbu, koja će se obdržavati god. 1891.

Dne 13. t. mj. nastavio je madjarski sabor raspravu o proračunu, koju je bio prekinuo pred božićnimi blagdani. Opozicionalne novine predviđaju burnih i sablaznivih prizora prigodom podrobne rasprave o proračunu, jer će opozicija navaliti na vladu, napose na ministra predsjednika Tiszu radi njegove izjave proti Košutu prigodom nove godine.

Hrvatski sabor imao se sastati dne 20. t. mj. no kako javljaju zagrebački listovi, neće se toga dana otvoriti, razlog da je tomu bolest

Srbija: Kralj Aleksander obolio je na influenci. Srbska vlada umirovljena je mnoštvo činovnika, koji bi jahu imenovani od naprednjačkog ministarstva. Troškovi srbskoga proračuna za god. 1890 iznašaju 46.198.864 dinara. Manjak iznosi 2 milijuna dinara, koj će se pokriti povisenimi dohodci od željeznica i od monopola soli.

Bugarska: Vladi kneza Ferdinanda pošlo je za rukom sklopiti veći zajam, za kog je založila bugarske željeznice. Proti tomu zajmu prigovorila je ruska vlada, jer da sadašnja bugarska vlada nebijaše ovlaštena po berlinskom ugovoru, da podloži za ikakav zajam bugarske željeznice.

Rusija: Njemačke novine pišu, da rasta u Rusiji sve to više ogorčenje proti Njemačkoj, koja da igra dvojbeni ulogu u balkanskom pitanju.

Francuzka: Odnosaji između Francuzke i sv. stolice, da su se znatno poboljšali. Prigodom nove godine izmijenila su se srdačna čestitanja medju sv. Otkem i predsjednikom republike Carnotom. Ovaj da je uvjerio sv. Otku, da će stranačka tvrvenja u Francuzkoj prestati, a tim da će se religiozni mir povratiti.

Portugalska: Medju ovom kraljevnom te englezkom vladom nastao je prepri radi posjeda u Africi. Portugali posjeduju naime u Africi dvie pokrajine, koje nisu združene, a Englezka zabila je svoj klin medju te dvie pokrajine, naseliv tuj sebi odano plemo Makololos. Ovo plemo potukao je portugalski zapovjednik a odalje velik razpor medju jednom i drugom kraljevnom.

Njemačka: Cesar Vilim izrazio je želju, da budu izključeni iz vojničkih kasarna i vojničkih društva tri protivladna lista. Vladine novine zahtijevaju pako, da se pojača topništvo najmanje za pedeset baterija.

Franina i Jurina

Fr. Va Kanfanare, da cvatu sada nika tartufe.
 Jur. A ča će to reć?
 Fr. Čoravi i slipi govore, da je to nika sorta vizinadskega kostanja.
 Jur. Od koga si pak to doznaj?
 Fr. Borne, neki dan je št. acer gonja tovara, pak se je blago ponesnazio i on udri po njem kričec: Erisa tartufa!
 Jur. A, tako ti meni reci.

Fr. Si čal kako tuli osalaki president?
 Jur. Veseli se, da je saki dan bliže marač.
 Fr. Ma mu se bliža i črni petak.
 Jur. Neznam kamo već črneji lego mu je sadašnji.

Fr. Znaš, da išću opeta va Kanfanare babicu?
 Jur. Ter ju vaik išću.
 Fr. Ma ja bin njim ov put svetoval, da zamu koga domaćega babuha za ta posal.
 Jur. Ča bi reć?
 Fr. E, da te se tamo za ki mesec izbori rđiti, pak da te slabo prez babuha.
 Jur. Če njim ga benj poslat pazinska pu-lihka.

Fr. Ha! ha! ha!
 Jur. Ča će to reć?
 Fr. Baš njim pravo stoji!
 Jur. A kemu?
 Fr. Vološćakom i Lovrancom.
 Jur. Zač?
 Fr. Ča nisi čul kako njim se „babin“ Marko ruga?
 Jur. Za Boga zač?
 Fr. Da neznaju talijanski a da se sile po toškansku, pak jih vadi gramatiku.
 Jur. Baš ču i ja s tobom reć, da stoji njim i sakemu pravo, ki pitomo zapučća a divlje lovi.

Različite vesti.

Zlatna misa. Dne 1. t. mj. slavio je biskup krčki prevaj. gospodin Fran Anjanski Feratic posve skromno pedesetogodišnjicu svoga misništva, to je recenoga dana čitao zlatnu tihu sv. misu. Preavjetomno gospodinu podielio Svršinski svoj sv. blagoslov i čvrsto zdravlje, da bi umogao dočekati i dijamanturnu sv. misu!

Crnogorski konzul u Trstu. Knez Nikola imenova je crnogorskim konzulom u Trstu poznatoga trgovca i rodoljuba g. Dušana Ristića.

Predsjedništvo „Slavjanske čitalnice“ u Trstu javlja nam, da je određeno za slobodu najavljenog posjela radi veselice, koju priredjuje istoga dana okoličanska pjevačka društva u kazalištu „Fenice“.

Zlatna misa u Dobrinju. Eto me g. urudiće, da Vas po mojih slabih silah izvaticim o slavju, što ga je Dobrinj na sv. tri kraja slavio. Taj dan je naime, kao što je bilo u dičnoj „Slogi“ javljeno, pjevao svoju zlatnu misu naš velezaslužni starina župnik po Antun Kirinčić stariji. Moje je pero nedostatno, da tu svečanost opiše, jer to je trebalo vidjeti, pak se diviti. Već u predvečerje toga dana, poslje blagoslova vode, navješćivao glas zvonova i tutnjava mužara, da svečanost počinje. U čas bio je zav Dobrinj u plamenu. Prozori svi razsvietjeni, na mnogih bili su transparenti sa svakojakimi napisu i slavu svetčara. Osobito krasan

prizor pružao je zvonik, koj je bio sav u ogoju, tako da su okolna mjesta abijla mislila, da se je Dobrinj užgao. I užgao se bje, na naravskom vatrom, već vatrom svete ljubavi de svoga obljubljenoga pastira. Mladost sa liepo okičanim majem (zeleno drvo naričemo vrčama, svilenimi rubci itd.) i sa bakljama, zatim mnozina puke, dočekali su svetčara pred crkvenimi vratu nrečanje slavolukom. Kad se je častni starina na vratih pokazao iz hiljadu grla zari gromki „živio“ i povorka se uputi pred njim, da ga odprati kući. Na trgu, kud je imao proći, bila su podignuta dva krasna slavoluka, sjajno razsvietljena. Tu Hlicanju nebjeg kraja ni konca. Starac još posve čil i zdrav, stupao je izmedju oduševljene svietne lijuc suze radostnice, podravljujući na sv. strane. Sam je kazao, da bi ga tri takve večeri u grob spravile, jer to sa je sve učinilo bez njegova znanja. Pred njegovimi vratu zara opet živioklici, a školska mu mladež odpjeva „Ljubimo te naša diko“.

Sutra dan t. j. na sv. tri kraja već u rano jutro vrlio je pobožni puk iz svih strana prostrane plovanije, a došlo je i prilično stranaca, da se nagledaju dičnoga starca i da prime njegov sveti blagoslov. Grad bio je nakičen trobojnicami, da je bila milota pogledati. Oko 10 sati uz grvanje mužara i milozvučno razlieganje zvonova, uputi se svećenstvo, školska mladež sa okičenimi grančicami masline i sitesija puka, dignuti svetčara u njegov stan. I sad se orili svuda živioklici. U natrpanoj crkvi, u kojoj nebi bilo ni zrno prosa palo, odpjeva svečar avrstim i milim glasom najprvo „Pridi dušo sveti“, iza česa sledila je svečana služba božja. Prigodno slovo držao je mnogočastni J. V. u kojem je u kratko očetao pedesetogodišnji rad svečarov i to a početka skoro 10 godina kao kapelana, a već preko 40 godina kao župnika. Osobito je naglasio, kako je on kroz sve to vrijeme bio uvijek pastinom dobrim. Al osim duhovnog dobra, učinio je on u mnogim i svicovnog; tako je on u gladnih godinah mnogih i mnogih od smrti spasio, pomazuć i više nego su mu sile dopuščale. On je prvi otvorio u Dobrinju učionu i to a početka privatno u svojoj kući, bez ikakve plaće. A kakav je bio učitelj, to najbolje srjedote njegovi tadašnji učenici, koji su i sada mnogi na diku i ponos svoga roda. Napokon je predikah umolio Vrhnjega, da nam ga još mnogo i mnogo godina uzdrži čila i zdrava, te da se budemo mogli i pri njegovoj dijamantnoj misi veseliti. Mnogo se je oko porosilo, mnoga se vručā molitra zrdigla k Bogu, da te ricih ualisi.

Poslje misa bio je blagoslov i pjevalio se „Tebe Boga hvalimo“, a zatim se opet sva povorka odputila da sprovede svetčara kući. Putem vladalo je opet veliko oduševljenje. Pred njegovimi vratu podravio ga je jedan dječak prigodom pjesmicom, a jedna mu djevojčica izručila kitu ovičea. Opet zorio trokratni „živio“ i sad zaredale čestitke. Najprvo ga podravi jedan izmedju svećenika u ime svečarstva, zatim načelnik sa savjetnicu u ime občine, učitelj u ime škol., a i mnogi drugi privatno. Stiglo mu je i mnogo pismenih čestitaka. Bile su natiskane takođerj i dvie prigodne pjesme, koja mu se uručilo.

U večer bila je opet razsvieta kao i prvi večer i kad je svečar na trg išao, klicalo se i pjevalo u njegova slavu. I samo nebo se tomu veselilo, jer akoprem dugo zimno, podielilo nam bje vrijeme ljeto, da se ljepšega nije moglo ni zahtijevati.

Ovoliko može ljubav puka, pak ružili nam protivnici svećenice koliko im drago. Na koncu kličemo i mi: Živio nam častni starina za mnogo i mnogo godina na diku i na radost tvoga stada, a i svega nam milog roda!

Zadušnice za pokojnoga Dobriha. Dne 13. t. mj. prošlo je osam godina, da je preminuo naš nezaboravni biskup Juraj Dobriha. Dne 14. t. mj. obdržavao je ovdasnji stolni kaplot. svečane zadušnice t. j. u 9½ sati oficij, a u 10 pjevanu sv. misu, kojoj je prisustvovao izvanredno velik broj pobožnih Tričana.

Odatile je razvidno koliko znanu vrijedni Trčani štovati uspomenu našega velikoga biskupa a prije i svoga plovana. Ufamo se, da su se toga dana sjekli nezaboravnoga Jurja svi oni, kojim je z svoje vrijeme mnogo dobra učinio, napose pako onladina u biskupskom konviktu i na raznih učiliščih, koja uživa i sada plod milosrdne ruke našega Jurja, komu neka bude Svevišnji milostiv!

* Jedna bijaše tiskana a zadajem broja našega lista Op. Urod.

Sastanak narodnih zastupnika iz Koroške, Štajerske, Kranjske i Primorja u Ljubljani bit će oko Ujakra. Za sada nebijase moguće savrati narodne zastupnike spoznatih pokrajina jer se sa kratko otvoriti carerinske niče i jer se vode — tako je poznato — šesko-njemački dogovori u Beču, a uspjeha njihov odvisi takođerj polotaj slavenskih stranaka u Austriji.

Hrvatski jezik u Istri. Pod tim naslovom čitamo u zagrebačkom „Obzoru“ aliečuću zanimivu viest:

„Trgovačko obrtačka komora u Zagrebu razazala je na sve urede i poglavarstva, gdje se može prvom predmuvati poznavanje jezika hrvatskoga, okružnicu, ličuću se njenog organa „Obrtnika“. Takova okružnica bijaše odaslata takođerj na poglavarstvo u Poreču, nu stigne, kao i sličan dopis prije godinu dana, natrag, nevtvoren i proviđen jedino uvriedljivom opazkom: „respinto“. Komora obratila se je povodom tim izvavno na novoimenovanoga načelnika vlade u Trstu predstavkom, u kojoj se iztice taj neumjestni i neosnovani postupak poglavarstva porečkoga, te traži zadovoljstvinu time, da se prisili rečeno poglavarstvo na primitak pomenute okružnice, koja lje ujedno predstavlki priložena.

Ta predstavlka komora bila je od uspjeha, jer joj je jučer stiguno aliečuć talijanski dopis poglavarstva porečkoga: „In relazione alla Circolare l. Dicembre 1889 Nr. 6048 di codesta rispettabile Camera di commercio ed industria, lo scrivente dopo pressa cognizione del contenuto dell'annesso foglio illustrato a mezzo di traduttore corrispondente, non è al caso di venire incontro all'invito d'Essa rispettabile Camera, poichè in tutte le scuole del comune, alle quali viene raccomandato il foglio, s'ignora la lingua dello stampato. — Dal municipio di Parenzo 4./1. 1890.

U kratko hrvatski: „Nemože se dovoljiti zamolnici, jer sve občinske učiope, kojim se je list preporučio, nepoznavaju toga jezika“.

Tako „Obzor“ a mi dodajemo, da bi se našoj gospodi u Istri lahko odbilo predugačke rogovu i privelo jih na put zakona i pravice kad bi samo na pravom mjestu bilo dobre volje i odlučnosti.

Iz Vrhnjaka piše nam prijatelj 12 t. m. Dne 4. janara ostavi nas mnogočastni g. Jakov Džinić, koji je ovdje službovao kao duhovni pomoćnik više od četiri godine. Iskreno žalimo što se od nas dieli, jer je vriedan svećenik, pun božjega duha, čestit otačbenik i prijatelj puka, kao takođerj skrbni uzgojitelj mladeži. U Valnu, novo njegovo obitalište, prati ga naša iskrena zahvalnost, naša ardačna želja, da ga dobi Bog uzdrži čila i zdrava, e da bi mogao postojano vršiti tegetnu i svetu svoju pastiraku službu na duševno i tjelešno korist svoju i povjerenja nam stada! Drugi dan po bogovoljenju odpjevao je ovdje svoju prvu sv. misu naš vrli domorodac Ivan Volarić. Tom se prilikom sakupi u skromnom al vitečkom domu našem liepa kita gostova iz bliza i daleka; sretni smo bili vidjeti i našu diku, naš ponos i slavu, drevna zatočnika slobode i prava naših, presvjetloga gosp. dr. Dinka Vitezića. Pri svečanom sv. činu progovorio liepo zgodno slovo o uzvištenoj zadaći svećenikovoj mnogog. gosp. Niko Grčković, katehet u Bakru. Poslje dovršene službe božje sastaje se uzvonici kod gostoljubna stola, gdje su zaredalo liepo i zgodas zdravice. Najviše njih bje namijenjeno našem čestitom mladomniku, na kojih se on zahvali izabranim govorom punim pjesničkog duha i zanosa, punim svetiš nadahnuća i radosti. Na večer razstali se gostovi ponievši sobom jednu od najliepiših uspomena na ovaj veseli i svečani dan. Završnjemo vručom molitvom: neka Svevmoćki poživu na mnoga ljeta vriednog mladomnika! Dao Bog izpunilo se vručē njegove želje! Radio neumorno dugo čitko godina u vinogradu Gospodnjem na spas i dobrobit svoju i cieloga našega naroda!

Za pogoreleca u Špadićih kraj Poreča primili smo nadalje od g. M. G. u Trstu for. 2.

Matjejača za četiri štipendije. Zemaljski odbor u Poreču raspisao je natječaj za četiri štipendije za sveučilišne djake, koji će liečništvo. Svaka štipendija je od 400 for. Pravo na iste imaju slusatelji medicine rodom iz Istre. Svi, koji budu uzivali ove štipendije, morati će se obvezati (oni i njihovi otei il zakoniti zastupnici), da će po dovršenih naučih službi kao liečnici bar šest godina u pokrajini ili povratiti istoj uživani novac od štipendije. Molbe valja poslati do konca tekućega mjeseca zemaljskomu odboru u Poreču. Dokazati treba

siromasstvo, da je močliej upisan na kojem sveučilištu kao slusatelj medicine, gdje je rođen itd.

Iz Zagreba piše nam prijatelj dne 13. t. mj. Čitajući svadnje izvještaje o „raskoj bolesti ili „influenca“ sjetih se jedne sprice, koja već odavna čitah u njekakvoj knjizi t. j. prije d. krta i o marčevna“. Krt povratilo se sa marčevna; prečitah ih pogazi njekoliko tih slabica ni neslučeb da bi ma se mogli jednom kruto osvetiti. Al se prevratio! Jednog liepog dana sakupi se četa marava, pa udri na oheleg krta! Taj napadaj bio bi ga i života stajao, da slučajno nedodju onamo dva druga krta, rasprše mrave te tako spase jednog brata. I tom bolešću salili se a početka i liečnici i občinstvo; di, došlo je bilo skoro u modu biti bolestan od influence. Al ona nehtje, da znade sa čalu; protegne svoje maršaro dugo prstine, pa zakvaci pol svieto, kot stenje po njezinim pritiskom. Tako dovukao se ta najnoviji crni gost i u naš Zagreb. Pol Europe leži već ko snoplje kao ojezin pljeva, a u Zagrebu nije se je poznaralo nego po imenu; kad na jednom nahrupi preko gradskih zidina i udari svom svojom silom na mlado i staro, na siromaka i bogata. Po ulicama rgovori se nego o influenca; gotovo nenadježi dva prijatelja, od kojih nebi barem jedan izgledao kao da bi ga izvukli iz groba. Ni samu visoku gg. odelne predstojnik Stankovića i Kleina nepoštedi, te moraju i oni uz silu drugih vladinih sarjetnika i raznih činovnika čuvati krevet. I medju školskom mladeži preotela silni mah, te danas bit će konferencija strukovnjaka, koji će o tome viečati, kakvo da se mijere poduzmu, da se stane na put širenju bolesti, i da li se imaju škole pozatvoriti ili ne. Dosada iznosi broj bolestnih po prilici 8000.

Dne 13. o. mj. slavio je praliečnik kraljevine Hrvatske i Slavonije dr. K. Alivrođa svoju 70 godinjin. Liečničko društvo, da izkaža svoje štovanje napram svome velezaslužnomu glavaru, darovalo mu njegovu sliku narisanu po prof. Baueru uz liepu adresu, na što se je svečar toplimi riečmi zahvalio. Kod „Cara Austrijskoga“ pridruži mu društvo sjajan objed, komu prisustvovaje i ban. Zaredale zdravice, medju kojima je posebna spomena vriedna ona, kojom je dr. Jiruš nardvao banu, te izrekao nadu, da će on ustrojiti medicinski fakultet na našem sveučilištu; na tu zdravicu zahvali se ban, te reče, da liečnici su prvi pozvani, da krče put ustrojenju istog fakulteta!

Dne 4. o. mj. preminuo je ovdje od kapi g. Guido Pongratz, ravnatelj hrvatske eskomptne banke. Rodom iz Slov. Bistrice, dođe negdje oko god. 1854. u Hrvatsku, te se baci odmah na velika poduzeća. Izgradi mnogo željeznica, cesta, vladinstvenih mostova; otvori na vlastito troška rudokopje u Slavoniji, te asgradi zato i lokalnu željeznicu Ruma-Vrđnik, jedina željeznica, koja ima svoju upravu u Hrvatskoj i to u Zagrebu. Osim toga etekao si je mnogo zaslug za druga trgovačka i obrtnička poduzeća; bio je predsjednikom plinaskog društva, eskomptno banke itd. itd. Kako je bio veoma popularac, pobili na njegov sprovod skoro cio Zagreb; cilom Mesaičkom ulicom, licom i Jelacievim trgovom vrtilo od silne mnozine svieta. Po svih ulicah, kud je pro-lazio sprovod, gorile su arjetlike zaodnevno crnim velom. Pred liešom koracahu čitavi regimenti njegovih radnika a za ajim nepregledan broj rodjaka, prijatelja i inog občinstva. Tri kula prenatrpans skupocenim viencima svjedočise o njegovom silno razgranjanom pomanstvu, a barjaci raznih društava lepršahu po zraku jagmeć se. tko da mu bolje izkaže začnju počast. Bio je to sprovod, kakvog nije Zagreb vidio valja od sproveda neumrlog našeg Preradovića. (Konac sledi).

Čitujemo istini za volju, da nam poslijedaju viest iz Bosne o gradnji tranjevačkog odgojiteljišta u Visokom, podpisanu „Bosanski Hrvati“ i Božić fra Josip Dobroslov pripisalo nije. Ur. „Naše Sluge“.

Dignutje slobodne luke u Trstu. Ovdje se sazala posebna komisija, sastojćea od odaslanika ministarstva, zastupnika trgovačke komore i financijalnoga ravnateljstva, da opredeli prostor, na kojem će se izkrčavati roba slobodna od carine. Koliko se govori, potegnuti će zid do Barkovljah, koji će ograničiti prostor slobodan od carine.

Prestanak influence. Englezke novine „Times“ ande, da je postala ta najnovija bolest uslieh velikih povodnja u Kini god. 1888. i 1889.

Novo fortačće biti će za kratko do-govljenije; i raspisane a vriet. Papir, za nove forinte da je svietliji i gladi od do-

sadašnjega a tiak mnogo štivljivi. I alike na novih forinatih, da će biti tošnjie, napose glava cesara i kralja da će biti izrasnija i jaasnija.

Amerikanaki Eiffelov toranj. U sjevernoj Americi u New-Yorku priredjuju godišno 1892. u spomen 400-godišnjice otkrića Amerike svjetsku izložbu. Za tu izložbu sagradit će toranj, koji će daleko nadkriliti Eiffelov toranj. Amerikanaki graditelj Hinadale hoće da izvede ovo djelo. Taj toranj biti će takav, da će pod njegovim doljnjim lukovi stajati sve izložbene zgrade. Toranj će stajati 50 minuta franska. Na vrhuncu biti će ogromna kupola sa kipom Kristofa Kolumba, koji će biti okrenut prama iztoku. Na podnožju tornja stajati će četiri skupine kipova, koji će predstavljati sve četiri strane svijeta. U prvom katu tornja biti će prostor za 300.000 ljudi! Visina će biti 760 metara.

Crkva i škola u vlaku. Kako veliki ruski narod čezne za prosvjetom i obrazobom, služi nam primjerom zaključak upraviteljstva zakavkazke željeznice. U zakavkazkoj ruskoj nedaleko crnogra mora imade naime još dovoljan broj škola. Činovnici na željeznicih očešnjih ipak bi radi, da se njihova djeca uče, pa su s toga zaključili, da se željeznici njihovoj pripoje još dva vagona. U jednom tih vagona bit će crkva, u drugom škola. Uz školu bit će i sobe za prebivanje učitelja i druge potrebite stvari. Ova dva voza vozit će se svu godinu od mjesta do mjesta i nastavit će se ondje, gdje djeca željeznickih činovnika ne budu imala u blizini škole.

Književnost.

Popotnikov* koledar za slovenske učitelje za l. 1890. s potpunim sematišmom školskih oblasti, učiteljstva po Južnoistarskoj, Krajskoj, Primorju i slovenskom dielu Koruške po stanju početkom školske godine 1889-90 IV. leto. Sestavljen u zalozil Mihail J. Nerač, nadučitelj i Popotnikov urednik v Mariboru. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ciena a poštarnom u elegantnom vezu for. 1.25. Bez ovoga krasnoga koledara nebi smio biti nijedan naš učitelj.

Osjedki ilustrirani „Koledar“ za prostu godinu 1890. U Osičku, naklada Dragutina Laubnera. Osim običnih kalendarских vijesti, imado u ovom koledaru liepe pouke i zabave a uz to više dobrih ilustracija. Ciena mu 30 av.

Hrvatski Katolički Propovjednik. Tako sa zove list, koji izlazi u Varaždinu jednom na mjesec, t. j. u 12 cvezaka na godinu, a stoji 4 forinta. List je dobro uređen: sadržaje pučke propovjedi za sve nedjelje i blagdane kroz godinu, a jezik je gladak i lahko shvatljiv i za one, koji jošte nisu dobro upućeni u našem hrvatskomu jeziku. S toga scieniam da je goruji „Propovjednik“ svake prepovrke vrijedan. Doživio je jurve l. tučaj, te novom godinom stupa u drugi. Sada stoji do 66 gg. svetenstva, da se obilno najj predplati, te svojaki podupre taj plemeniti i volezavni podhvat.

X. Dušobrišnik.

„Vrhbosna“ glasilo prvostoinoga kaptola u Sarajevu, izvrstno uređivano po pred. g. dru. A. Jagatiću, kanoniku sarajevskoga kaptola pozivlje stare i nove štitelje na predplatu uz opazku, da će „Vrhbosna“ u prvih brojevih budućega tečaja donieti hrvatski prievod knjižice: „Istina o rimskom pitanju“, koju je sv. Gicao papa Lav XIII. topla preporučio katolikom cijeloga svijeta. „Vrhbosna“ stoji for. 3.50 na godinu, za mladež i bogoslove for. 2.

Narodno gospodarstvo.

Zapisnik

glavne skupštine: „Gospodarske zadruge u Krku“ držane u Omišlju dne 30. decembra 1889-

Usljed poziva 4. decembra 1889. br. 64. objavljenog u broju 50. „Naše Sloge“ dne 12. decembra 1889. sakupilo se u Omišlju 18 članova i više gostova.

Predsjednik g. dr. Dinko Vitezić otvara sjednicu, pozdravljajući našega gospodara članove i gostove. Spominje zatim

tronimni glasom smrti dvaju članova, naime popa Mata Harbića i popa Petra Cubranića.

Skupštinari u znak stvaranja se uzdignu kličući: „Slava njim!“

Predsjednik ina toga objavljuje dnevni red i prelazi k točki:

1. Izvješće o glavnoj skupštini „pokrajinskog gospodarskog vieća“.

Predsjednik iztice kako je to izvješće bilo obzirno objavljeno u „Našoj Slozi“, te bi prestajala nauka, da se odulje o istom predmetu govori. Pripominje ipak kako je preporučio, da se gospodarsko vieće u svojem dopisivanju služi hrvatskim jezikom za zadrugama, koje u tom jeziku dopisuju, te da se također u tom jeziku drže predavanja u gospodarskom zavodu, a ne samo u talijanskom. Iztica tako je zemaljski kapetan dr. Campitelli, valjda s nepoznavanja odnošaja u Istri, na to primetio, da svaki Istran pozna je i mora poznati talijanski jezik. Pripominje nadalje kako je preporučio, da se nabavi za našu zadrugu stroj za sušenje povrća i voća, te još jednog bika izim onog dobavljenog. Ovom zgodom obavještuje također, kako bik opredjeljen za ovaj otok nije stigao amo, jer tko ga bio uzelo, našao je poteškoća u prenosu.

Pri govoru o izložbi u Beču pripominje, da je predlagao, nek se najmi posebnu ložu za prodaju vina, kao i druge pokrajine, ali obzirom na slabu vrst ovogodišnjeg vina, promaščenom peronosporom, bio je otklonjen taj predlog.

Obavještuje, kako je član gospodarskog vieća g. Venier bio postavio predlog, da se odzumu novci od globa onima zadrugama, koje je neupotrebljuju, te da predsjedništvo vieća raspolaže po svojoj volji timi iznosi i odluci kojoj da se zadrugi odzumu.

Govornik se protivio tomu predlogu, jer nije u smislu zakona; jer bi zadruga bile tim ograničene u slobodi rada.

Konačno pripominje, kako je na njegov predlog bila usvojena resolucija, da se umoli dozvolu sijanja duhana za sve krajeve u Istri zaražene trsnim ušencem, a ne samo za dva okraja, kako je to predlagao izvjestitelj gospodarskog vieća.

Iza toga izvješćuje n. kratko o drugoj skupštini gospodarskog vieća, držanoj u svrhu, da se ustanovi način sudjelovanja pokrajine pri izložbi u Beču. Razlike, kako se sastavio izvršujući odbor, kako su na pobudu g. dra. Leginje bili vršitelji u isti svi 4 zastupnici na caravinskome vieću, kako su se govornik predlog bili promjenjivi predloženi povjerenici na otoku i mjesto istih imenovani gg. pop Antun Kirinčić, duhovni pomoćnik u Dobrinju, Juraj Cubranić, načelnik u Baški i dr. Dinko Trinajstić kao tajnik zadruge u Krku. Završuje živom prepovrkom na prisutne, da se zauzmu, nek naš otok bude dostojno zastupán na izložbi, te prelazi k točki:

2. Tajnikovo izvješće. Dobiv rieč tajnik g. dr. Dinko Trinajstić profita aliheće izvješće o djelovanju krčke gospodarske zadruge od 26. septembra 1888. do 30. decembra 1899.

Usljed zaključka stvorenog u glavnoj skupštini dne 28. novembra 1889. visoko c. kr. namjestništvo podielilo je potvrdu dodatku pravilom, kojim se ovlaštenje zadruge, da utemeljuje voćarske podružnice u pojedinih občinah na otoku i s njimi upravlja. Tim je zadruga razvrtvila si širi djelokrug i omogućila veći razvoj voćarstva na otoku. Odbor je već dao tiskat pravila za voćarske podružnice i pred malo dana jih razaslao na slava ravnateljstva piškinih učenja uz molbu, da se zauzmu oko ustrojenja tih podružnica u svom području. Bude li zadruga od te strane živo poduprta, nije dvojbe, da će se do malo godina pobuditi u pučanstvu na otoku sve veće zanimanje za dosad zanemareno voćarstvo.

Već se lanjske godine iztaklo poteškoće, kojima je skopčana dobava zadrugnog vrta. Pomanjglavnija je pomanjkanje sredstva, a odakad je zadruga upućena u tu svrhu samo na svoju blagajnu. sila je bila za čas odkloniti tu misao. Poteškoća traja i dananas, te će samo u gori pomenutih voćarskih podružnicah stati, da nam barem djelomičias pokrjuju tu nestašicu.

U smislu podjeljenog naloga odbor je dobavio i ove godine 296 oplemenjenih voćaka, te jih razprodao među članove za polovičnu cianu. Opazilo se, da voćke iz pučanskog voćnjaka dolaze u Krk pretežito kao, jer stoji više vremena po putu, te je morala i to uzrok, što jih popriče 69% pogine. Usljed toga se ove godine odbor obratio gospodarskoj zadrugi u Kastvu, nebi li ona ustupila oplemenjenih

voćaka iz svojeg voćnjaka u Klani. Netom stigane odgovor, dojavit će se to gospodi članovom kroz mjestne odbornike.

Pri pohodu pižanskog klastrioca maslina odbor ga je preporučao občinškim odborom i svojim povjerenikom. Akoprem se ove godine imalo samo jednu silu, a uz to bilo vrijeme većinom nepovoljno, ipak su bili pročišćeni svi lanjski uzorci i priredjeni u većem broju novi. Izvješća povjerenika su bila uz male iznimke pozitivna, te se nije moglo ustanoviti koliko je novih uzoraka priredjeno. Ovdje nam se zahvaliti g. Aćimu Tončiću, učitelju, koji akoprem nije član zadruge, primio je čas povjerenika za sv. Vid i izdušno izvršio svoju zadaću. Žaliti je što se nije dobio od gg. odbornika izvješća o prirodni lanjske godine oklaštenih maslina, kako se bilo preporučilo na lanjskoj glavnoj skupštini. U koliko ipak pojedini pripovjedaju, pučanstvo se sve više osvjedočava u prednost pižanskog klastrioca. Usljed toga umolilo se gospodarsko vieće, da dojdruće godine pošalje posebnog klastrioca samo za naš otok. Na taj način bi se klastrioc mogao u svakom mjestu podulje vremena zadržati.

Ove je godine pokrajinsko gospodarsko vieće obdarilo zadrugu ručnim strojem za mljenje kukuruza, amerikanškim plugom, plugom okopačem kukuruza i plugom-motikom. Usljed odoborskog zaključka bio je stroj za mljenje predan za ovu godinu na uporabu članovom u Omišlju, amerikanški plug onim u Dobrinju, plug okopač onim u Dubašnici, a plug-motika je neupotrebljiv za dosadašnji način sjetve na otoku. U Dobrinju i Dubašnici reč bi također, da se s uznanja nisu okoristili podanimi njim plugovi.

Podarilo je također gospodarsko pokrajinsko vieće zadrugu sedmero prazi i jednim bikom. Od praza jedan je crknuo putem, jedan je bio jednomdu, a ostala petorica bila su podjeljena u Poljice, Krk, Dragu, Vrbnik, Omišalj. Uzdržavanje bika bio preuzeo Niko Crnić iz Hlape, ali kad je otišao ponj u Volosko, odustao od svoje namjere, boječ se neprilike u prevoznji. S tog uzroka je bik bio predan podgrađskoj zadrugi. Taj bik je bio obdaren prvom nagradom u bujskoj izložbi govoda, te je šteta za naš otok, što se izgubilo priliku dobiti ga.

(Sliediti će.)

Mili rodoljubi i braćo Omišljani!

Ej nije drugo, moram u Ameriku, jer ovdje nemogu dalje, život od neko doba naš na sva usta. Ženu! Majko! Idi, posudi 100 for., zalazi dva, tri komada zemljišta, ja idem. Tamo nakupiti ću žutih lira, pak ću se vratiti. Tad bit ćemo sretni. Ja ću bit Merikan. — Pa krđ tamo, kuku lele i kod nas, po krđ tamo, po istim nebom ljudi zemlju obrađuju, a ti si sretni, ako dođeš do kakve motike, kojom ti kopati tuđu zemlju tuđem gospodarstvu, a za kukavnu plaću.

Djeca medjutim kod kuće viču: Majko kruna! Al-kruna neima. Pa idi, traži, posudij, zalazi dalje, da od glada neposkapaš. I tako prolaze dnevi, mjeseci, dok nedozije iz Amerike kakva svotica, koja ni iz daleka neće dostati, da podmiriš dugove.

Koliko ih već tamo zalutalo, pak zahvali Bogu, ako si se pokunjeli kući vratilo, da se sa starim drugom, dugom pobratimšij, koj će to zapletati u pravde i nova zalaganja zemljišta, da zadovoljni branjteljem ođvjetnikom.

Narod nam se odnarodjuje, te mu je svejedno, da li mu je domovins sretna ili u verigah robakih zapletena. Rub je i robotvu priviknut, nepojtama blagodati slobode.

Braćo! To je zdvojno, to je kukarština, kojoj treba na put stati. Mi to možemo, samo ako hoćemo.

Pogledajmo koliko imade kod nas puna, trnjem i korovom obrastena zemljišta, koje bi moglo roditi rujnim vincom i plemenitim voćem, česa kod nas ni za liek neima. Zar nije to žalostno, da naš narod tudjina u tudjini svojim znajem obogaćuje i oplemenjuje, a naša zemlja u svojoj domovini ko sinja kukavna odvoca u crno zavita u nebo vapije: Čovječe, smiluj mi se, obraduj me!

Na rač mli! Omišljani! u svojoj Americi, kod svoje mile majke za svojim ogujstiem.

Mi, koji smo kroz ovo posljednjih dvadesetak godina nihi iz naše sredine, mi, koji smo se popeli da naše stepena kulture, pozvani smo, da Vas upućujemo, da Vas rukovodimo. Slozimo

se u bratsko kolo na zajednički rad. Domovina naš rove, sreća naš, dažnast veće, da svojemu narodu, da svojoj braći bezodvlačno moralno i materijelno pripomognemo.

Braćo! Slavni odbor gospodarske zadruge u Krku hoće, da se po krčkih občinah ustroje podružnice pod imenom „Voćarske zadruge“, kojim bi bili članovi iz iste obćine pak je za takvu veći shodna pravila priuredio.

Omišljani mili! Mi, koji čitimo najveću potrebu na otoku takve voćarske zadruge, dajmo, slozimo se pa bacimo svaki što veći temeljni kamen na kom ćemo ako i lagano ali stalno dograđivati moći našu mlienicu „Voćarsku zadrugu u Omišlju“. Podupirajuć istu, upućujuć svog seljaka na marljiviji rad i valjanije gospodarstvo, jedini nam je put, kojim ćemo se iznudenom cilju približiti. Na noge se i Bog je s nami.

Gospoda, koja žela stupiti u zadrugu, nek se izvole prijaviti podpisanomu vodji u Omišlju.*

Koćarska gospodarska zadruga
Krk, 8. jenara 1890.

Dr. Dinko Vitezić,
predsjednik.

Za voćarsku zadrugu
Omišalj, 9. jenara 1890.

M. Jedrličić,
vodja.

* Pravila voćarske zadruge fiskali ćemo u budućem broju jer nam toga danas prostor u listu dopustio nije. Op. Ured.

Listnica uredništva.

Veleč. P. A. V. M. Nemoćemo Vam naznačiti ođvedenje lista u onom jeziku, a načela naših, jer ga neima. Poznate naš „Dinito Croato“, koj izlazi u Pahi? I drugi poljski list „Eco di Pola“ nije bas presnape. Inaće smo Vam srdačno zahvalni.

S. B. Klenovica. Nemoćemo za l. for. slati cijlu godinu, jer nas biljege stoje više. Najmanja predlaga 2 for.

G. A. M. u B. Sada, poš. je odstranjen kamen Vaše smutnje, plemenitije jest, da na nj zakoristite i da ga pustite u miru. Srdačan odzdrav!

G. J. M. Biti ćemo Vam vrlo zahvalni ako nam pošaljete ono o gospodarstvu. Srdačan Vam odzdrav!

G. N. V. u D. Čekamo obćano o gospodarstvu. Da ste nam zdravo.

G. J. R. Žalimo što nemoćemo približiti onoga što nam poslašte jer zaudara odviše po osobnostih. Biti će nam uvijek dobro došle vijesti obćenitog interesa, napose o napredku Vaše obćine. Živili!

G. R. P. u P. Za danas prekasno — dakle za drugi broj; da ste nam zdravo!

Listnica upravnništva.

Prisilili smo vaslatje od 23. pr. mj. Dvorna Varaždin I. te 30 for. 2.50. Čitavnica Jabra I. te 30 for. 2.50. Čitavnica Kraljevica for. 1.50. Čitavnica Sonj for. 1.25. Ital. 7mk. B. Zagreb for. 2.50. R. T. Rieka for. 2.30. Čitavnica Ljubljana for. 5. M. E. Zadar for. 5. S. J. Pijan for. 2. P. J. N. Varaždin for. 5. D. S. Tinjan for. 5. J. J. Premuda za 99 for. 2. Čitavnica Pojstva for. 2.50. Čitavnica Crikvenica for. 1.25. S. G. Neretva za 17 izl. za 89 for. 13.75. V. M. Sinj for. 2. B. Š. Njavlja for. J. V. G. za 89 for. 1. Blagaja Karlovac for. 5. K. P. Kalinovac for. 1. P. E. Karolja za 3 izl. for. 4.50. Čitavnica Novi for. 2.50. S. N. av. Lovreč for. 6. M. K. 34. Trg. komora Zagreb za oglaš for. 6. M. E. Puzino for. 1. Bralno i poap. društvo Gorica for. 2. M. Fr. Koper za sebe i brata for. 7. O. B. Lj. Rieka for. 2. Čitavnica V. Gorica for. 1.25. L. S. Loran for. 2. Čitavnica Kastav za 2 izl. I. te 90 for. 5. L. E. Loran for. 2. R. E. Mešarska for. 2. B. M. Brgudac forini 3. V. J. za izl. for. 2. L. T. Tinjan for. 1. V. J. Mane for. 2. B. F. Zagreb for. 5. K. J. Celj for. 1. A. J. Karlovac for. 5. K. I. Rieka for. 1. Čitavnica Šežana for. 2.50. V. Z. Pazin for. 1. Šlar. Čitavnica Trst for. 5. S. J. Trst for. 1. V. G. Ika for. 2. D. S. Ika for. 2. Čitavnica Koper for. 5. K. P. Rukavac za 99 for. 2. M. E. Čarlin for. 2. Čitavnica Celj for. 2.50. L. J. Trst for. 2.50. Čitavnica Pregrada for. 1.50. C. P. Delnice nov. 50. S. dr. F. Beč for. 1.25. R. R. Trst for. 1.20. J. J. Markovšćina for. 1. R. M. Cres za 6. A. i za sebe for. 5. R. br. Rieka for. 5. A. O. Rieka for. 2.50. Š. A. Loran for. 2. P. M. Pula for. 2. Plovanija Zbandaji for. 2. D. E. Gorenjavac for. S. K. A. Roč for. 2. G. Th. Pula for. 1.25. G. dr. A. Gorica for. 2.50. K. J. Sv. Petar for. 2. M. J. Koper for. 2.50. F. F. Koper for. 5. S. J. Trst for. 5. S. P. Kanfanar for. 2.50. B. J. Pazin for. 5. V. J. Vrh for. 10. S. A. Zagreb for. 5. Čitavnica Gjurjevac for. 2. M. S. for. 1. E. D. P. Blata for. 2. P. S. Šakabrn for. 1. I. F. Lokve for. 2. P. D. Zagreb for. 2.50. N. A. Pijan for. 2.50. B. N. Sanger for. 2. F. P. Trst za 99 i 90 for. 10. S. G. Novaki f. 10. (Sliediti.)

Lutrijski brojevi

Dne 8. jenara.

Trst	6	21	49	73	83
Budapest	37	11	18	78	74
Lino	85	46	5	65	72

Dne 15. jenara.

Frag	31	4	41	26	43
Lavov	9	15	60	29	4
Hermannstadt	87	24	66	50	51
Innsbruck	65	23	27	13	57

Protuizjava.¹⁾

Prosimo Vas, velečtovani g. uredniče, da izvolite vrstiti u Vaš velesćeniji list „Naša Sloge“ sljedeću našu protuizjavu: Čita se u glasilu „Il Giovine Pensiero di Pola“ od dne 12. t. m. br. 11. glasovita izjava našega novoizabranoga načelnika g. Ivana Turčića, te da bude slavna, podpisom potajljaničnim debelim slovima napisana.

Po toj njegovoj izjavi, te izjavu dopisnika, vidimo, da on bez svakog obzira na nas, potpisane občinske zastupnike, kani občinom upravljati i to starom t. j. talijanskom pripomoćju svoga kuma T. o. n. c. i. e. a. Kad bi to u istinu imalo biti, kako on i kum njegov izjavljuje, tad bi pobrojani bili dnovi njegove mirne načelničke uprave, kako su bili kratkotrajni njegovoga predčastnika g. Pera Bogovića, koj se načelničtva odrekao, jer nije mogao dviim gospodarom služiti.

Gospodin Turčić svojom izjavom sramotio je sebe, osramotio je nas za zastupnike i svu občinu, jer hoće da pokaže tim, da je on Talijan, da smo mi Talijani, da je naša obćina talijanska. Kakovim duhom g. Turčić diše, hrvatskim ili talijanskim, to mi neznamo, no mi znamo, da je odojen i izgojen od matere hrvatske; znamo, da je njegov obiteljski jezik hrvatski; znamo, da talijanski ništa nezna, osim koje rieči po krčku, to znamo svi mi, to zna on, to znaju svi, koji ga poznaju. Kako bi mogao dakle takav za Talijana u širokih „bregesah“ se izdavati i uzdržavati talijaničinu u našoj obćini?!

Da smo pak mi Talijani zastupnici obćinski 16 između 24, to se vara on, a vara se i njegov kum. Proti njegovomu kumu radi onog glasovitog pisma, radi one sramote, od koje se isti gospodin nastoji pod tuđim imeni opravdati i uprati, mi smo prosvjedovali na javnoj obćinskoj sjednici dne 24. prošlog rujna i dokazali, da mi razumimo i znamo što smo, t. j. da smo Hrvati nipošto Talijani, pak zato i odlučismo na istoj sjednici, da od onda do pol godine ima se razpisati natječaj za tajnika sposobna voditi obćinski ured u našem hrvatskom jeziku, bilo to po volji ali ne gg. načelniku i Tončiću. A to će načelnik morati na 24. ožjaka 1890. i izvršiti. Onda moći će se dopisnik „Pensiero“ osvjedočiti, da nisu odluke naše puste „corbeleria“ i da u zastupstvu nisu samo dva, nego koliko nas potpisano „Alla Don Bukovec di Pisin“, kojemu priznajemo i mi kao narodnomu borcu čast i slavu.

Napokon, da nije ni pučanstvo naše obćine talijansko, nego da su čisti i pravi Hrvati, netreba nam dokazivati.

Necemo dalje samo još sporučujemo g. načelniku Turčiću, da mi ga hoćemo štovati i cijeniti dok bude on štovao nas i što je naše, te da ćemo se u upravi obćine vazda s njim slagati u svemu, što bude pravdno i koristno i za obćinu i njesinu hrvatsku narodnost.

Dviim gospodarom nemože se služiti. Dubašnica, 23 prosinca 1889.

Obćinski zastupnici: Skarpa Ivo, Osip Ljutić, Pero Hrizić, Jure Hrizić, Petar Turčić, Ivan Mihalčić, Petar Bogović Ivov, Anton Linardić, Mate Zgombić, Osip Brozić, Miko Buić, Mate Bojčić, Ivan Rušić sarjematnik, Anton Marot, Gaudo Linardić, Mate Nenadić.

¹⁾ Za stvari pod ovim naslovom neodgovara Uredništvo.

Javna zahvala.

Prilikom moje zlatne sv. mise dne 6. t. mj. proslavljene, neizmerno velik broj domaćih mojih župljana i ne malen iz drugih župa na ovom otoku, osobno mi na tom čestitao, dočim su drugi prijatelji iz Krka, Raba, Vrbnika, Gorice, Zagreba, Rieke, Kraljevice, Grobnika, Vinodola itd. pismeno to učinili, a iz daljega kao iz Rima, Hvara itd. i brzojavno mene se sjetili.

Da mi nije svakomu napose, evo putem „Naše Sloge“ ovim se svim na srdačnih njihovih čestitkah najsrdačnije javno zahvaljujem.

Dobrinj, 8. jenara 1890.

A. Kirinčić, župnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mandić.

Javna zahvala.

Svim milim, mnogobrojnim prijateljem, koji me se, prigodom mojeg najsvetčanijeg dana, sjetile svojim iskrenimi čestitkama, izričim ovim najsjerniju hvalu. Dala višnja providnost, ispunile se njihove urvišene želje!

Vrbnik, 9. jenara 1890.

Fran Valarić, mladoženjak.

Br. 1247

Oglas.

Otvoren je natječaj za policijskoga stražara za obćinu Opatiju, godišnjom plaćom od 420 for., koj će se plaćati u postecipatnih mjesečnih obrocih, te uniformi u naravi.

Natjecatelji moraju dokazati: poznavanje talijanskoga, hrvatskoga i njemačkoga jezika; da znadu čitati i pisati, i njihovo neporočno ponašanje.

Dotične molbe imaju se predložiti ovom obć. glavarstvu do 10. febrara 1890.

Glavarstvo obćine Voloske, dne 10. jenara 1890.

Ralčić, glavar.

LEOPOLD MORODER,

kipar

od sv. Ulricha, Gröden na Tirolskem

se priporoča u izdelovanje

jaslic, kipov, svetnikov, križnih potov, Christus-Corpusov s križem ali brez njega.

Christus v grobu

tudi s jamico iv družimi podobami, Lurdška Mati Božja tudi s deklicom, Bernardotte in jama večernice (Marija s mrtvim Jezusom v naročju). Vse to v vsakej velikosti in slogi, izdelano gravirano po akromnih cesah.

Altarji, lece spovednice, stoli za altarje, stoljale za na steno ali za prenašati.

Cenik ali fotografije se pošiljajo brezplačno. Jamči se za dobro delo.

Priznalna-pisma pošiljam rad na ogled.

Tiskalice (preše) za zelenu krmu

Bluntov patent za sačuvanje svih vrsti krmu, t. j. da se sačuva zelena i sladka pića od trave, djetelina, kuraze, repaica itd.

<p>To je jednno od najboljih izuma-šača nove dobe, prokušano porabom, te daju vrlo veliku korist gospodarstvu, prokušano prodajom, koja smo mi do sada postigli, i mnogimi sjašnjimi izjavami i svjedočbami oblastih i prokušanih gospodarstva.</p> <p>Upute o porabi, koja sigurno uspije, pregleda, mnenja, svjedočbe, šalje badava i franco: PH. MAYFAHRT & C., Tverica poljedjeljskih spravah WIEN, II., Frankfurta a. M. i Berlina N.</p> <p>jedini ovlaštani trgovci raznih neprestano rađućih preša za poljosa, patent Blunt.</p>	<p>predali smo u 1 godini u Njemač-koj i Austro-Ugarskoj osobito 700 komada. Najbolji dokaz da je ta sprava vrlo korisna i znamenita, je izvrstna pića za zimu.</p> <p>Nemojte a da neuprešate krmu repaicu, jer su svi dokazi poslednjih godina potvrdili, da je repaica</p>	<p>osobito repaicu, jer su svi dokazi poslednjih godina potvrdili, da je repaica izvrstna pića za zimu.</p> <p>Taborstrasse 76,</p>
--	--	---

Trgovcem

i prekupljačem divljadi!

Podpisani treba u svojem poslu razne divljadi kano srna, zeceva, kljunača, orebica, male njih i velikih fazana itd. itd., te pozivlje gospodu trgovce prekupljače i lovec, da mu blagovole poslati svoje cienike, il da mu dojava kakovu vrst divljadi, koliko je i pod koju cieniu mogu mu kroz duže vremena slati.

Ponude prima:

Volosko (Istra).

Rafe Kundić,

trgovac.

5-4

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnoga zaroda

za trgovinu in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrsta papirjih na V naplateh na
4-dnevni odkaz 3% 30-dnevni odkaz 3%
S- 3% 3-mesečni 2 1/2%
SU- 3% 6- 2 1/2%
Vrednosnim papirjem, glasećim na naplatu, ka-beri so nahajajo v okviru pripozna se nove borosna tarifa na temelju odgovodi od 17. novembra, 21. novembra in 13 decembra.

Okrožni oddel.

V vrsta papirjih 3% na vsako avoto. V naplateh brez obresti

Nakaznice

za Danaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakoz za Zagreb, Arad, Bona, Gradec, Hermannstadt, Inosack, Calovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednosti, diviz, kakoz tudi voverenje kupenav 24-2 pri odbitku 1% na provizija.

Predajma

Ma jamčevna letina pogoji po dogovora. Z odprtima kreditima v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Ma vverednični obroci po pogodbi.

Ulouki v pohrane.

Sprejemajo se v pohrane vrednosni papirji, ali ali vverbi denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 13. novembra 1883.

1-24

Br. 3463.

Oglas natječaja.

U smisla pokrajinskog zdravstvenog zakona od 18. marča 1874 odvra se ovim natječaj na mjesto obćinskoga liečnika u Pazinu.

Za ovo liečničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od for. 1200 iz obćinske blagajne isplaćiva u mjesečnih predplatnih obrucih.

Liečnik će biti dužan liečiti besplatno siromašne bolesnike i voditi obćinsko zdravstveno uređovanje. Za pohode bolesnih siromaka izvan Pazina pako, i za druga osobita obćinska poslanstva nadoknadivati će mu obćina putna (vozne) troškova.

Nadalje će liečniku pripadati i zakonom ustanovljena pristojba za izvršavanje radnjah, koje mu bude država ili pokrajina porjavala, n. pr. u slučaju poštei, svjedbenih komisijah i dr.

Službena pogodba bit će sklopljena za tri godine, a zatim će ostajati samo od godine do godine valjana sve dotle, dok se jedna ili druga stran tri mjeseca unapried neodreče.

Prošnje, obložene poveljom (diplomom) sreobčeg liečničtva i svjedočbama dokazujućim poznavanje hrvatskog ili slovenskoga i talijanskog jezika i Austrijsko državjanstvo, i drugimi mozebitimim dokaznicami, imaju biti podneseno potpisanom do konca mjeseca jenara 1890.

Glavarstvo obćine Pazin

31. decembra 1889.

3-2 Glavar: J. Fabris v. r.

Fotilja blago dobro spravljeno in poštine presto!

Teodor Slabanja

srebrav v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se vjudno pri visoko častili duhovštini v napravu cerkvenih posod in uređev najnovjeje oblike, kot: monstranc, kelihev itd. itd. po najizjji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pežlaji in posrebrji. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 21-2

Fotilja blago dobro spravljeno in poštine presto!

Marijacejske želodečne kapljice

i zdravito vpravlje pri vseh boleznih na želodcu.

Neprecenljivo dobroto je posebno vpravlje njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napanjanju, kislem pehanju, koliki, želodečnem kataru, gorečih (travci) pri preobilju produkciji sline, raznenici, bluvanju in gnusnu glavobolu, (ako je bol želodca) krč v želodcu, zalisanju, preobilnosti jedi in pijalju v želodcu.

Cena steklenici je v nakaznom vred samo 40 nov. velika steklenica samo 70 nov. Glavni zalog ima lekarničar Karl Brandy, Kremšier, (Moravija).

Svarilo! Pristne Marijacejske želodečne kapljice ponarejujejo in posenajmo se mnogovratno. V znamenje priznansti mora biti znamenje varstven zaamko ter mora biti na vsakom približenem poduku za vpravo taran tega opomenjeno, da je bil isti tiskav v lekarni g. Gusek-a i Kremšier (Kremšier).

15-13

Marijacejske pilule proti zatepljenju.

Ove više godina na najboljim uspjehom rabljene pilule proti zatepljenju lieč. pilule se mnogo. Neka ne jasi dakle na gornju zaštitnu marku i na podpis lekarnika C. Brady, u Kremšieru Cima kutijici 20 kr. Zaboji sa 6 kutijica 1 for. Ako se novac unapried pošalja stoji jedan zaboji for. 1.20, dva zaboji for. 2.20.

Marijacejske želodečne kapljice niso tajno sredstvo. Deli. iz katerik obstoji, oznanjeni so na vsakoj steklenici prilozencema poduku za vpravo Prave marijacejske želodečne kapljice i marijacejske pilule proti zatepljenju dobivaju se pravo u:

V Trstetu u Lekarnah: pl. Leitenburg all' Ercole trifante; de Leitenburg, Eduard alla Salute; A. Praxmayer all' due Mori; Prezidni Pietro, alla fontana imperiale; Benedetto Saravali all' Amazzone Trifante; Antonio Suttina, Bassi, al Camello; Benedetto Vlado-Minetti, drognik, Heltzen; dr. Vittorio Saravali al Redentore; glavno skladništvo: Biadolotto, all' orso nero. U Se-ani u lekarni: Filipa Ritschela, kao što i u svih ostalih lekarnah.

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, dobiva se v tiskarni

DOLENC

Ulca Carlotta broj 28.

po 40 kr., trdo vezan 60 kr.

Tiskara Dolenc.